

CZU 343.1(498)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18680702>

ASPECTE GENERALE ÎN APLICAREA PROCEDURII PENALE CONFORM LEGISLAȚIEI DIN ROMÂNIA

Daniel CRISTEA ¹

Procesul penal este o procedură reglementată de lege prin care autoritățile judiciare investighează și judecă faptele considerate infracțiuni, în scopul tragerii la răspundere a persoanelor vinovate și protejării celor nevinovate. În acest sens, procesul penal este reglementat în patru faze: urmărirea penală (care se desfășoară cu privire la fapta, imediat după sesizare, apoi cu privire la persoană), camera preliminară, judecata (în primă instanță și, eventual, în calea de atac a apelului) și executarea hotărârii judecătorești definitive. Prezentul studiu dezbate prima etapă a procesului penal, respectiv cea a procedurii de urmărire penală, și își propune pe un mic segment dobândirea unor cunoștințe despre modalitatea aplicării procedurii penale în această fază.

Procedura urmăririi penale reprezintă așadar prima fază a procesului penal în care organe judiciare adecvate exercită o funcție judiciară proprie, materializată prin acte specifice de urmărire penală. Activitatea judiciară principală aferentă acestei funcții este procedura de urmărire penală, exercitată de organele de urmărire penală, potrivit competențelor specifice și subsumată scopului procesului penal, de constatare a infracțiunilor și de tragere la răspundere penală, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, din care face parte și dreptul la viața privată.

Cuvinte-cheie: procedură, faza urmăririi penale, aspecte procedurale, noțiuni, cadru legal.

GENERAL ASPECTS IN THE APPLICATION OF CRIMINAL PROCEDURE UNDER ROMANIAN LEGISLATION

Daniel CRISTEA ¹

The criminal process is a procedure regulated by law by which the judicial authorities investigate and judge the facts considered crimes, in order to liable the guilty persons and to protect the innocent. In this sense, the criminal process is regulated in four phases: the criminal prosecution (which takes place on the fact, immediately after the notification, then regarding the person), the preliminary chamber, the judgment (in the first instance and, possibly, in the appeal route) and the execution of the final court decision. The present study debates the first stage of the criminal trial, respectively that of the procedure in the phase of criminal prosecution and follows is a small segment to acquire the knowledge about the way of applying the criminal procedure in this phase, of the criminal prosecution.

The procedure in the phase of the penial pursuit thus represents the prima a a proces penal in care organe judidiare adecvate exercit o... In this case, so that the following follow -up, in which the judiciary has been done to the fourte. organele de following the penial, potrivit competentance specifice and subsumed to the procesului penal, of the inferitions and of the trick to resign, Of course, the fundamental drivers and liberts, of which the right to private life is also part.

Keywords: procedure, criminal investigation phase, procedural aspects, concepts, legal framework.

INTRODUCERE

Procesul penal românesc este compus din anumite faze, în cadrul cărora diferite categorii de organe judiciare îndeplinesc diverse funcții procedurale. Când toate fazele sunt finalizate, se poate da o soluție și cazul este închis. În structura tipică a pro-

INTRODUCTION

Romanian criminal proceedings are composed of certain phases, within which different categories of judicial bodies perform various procedural functions. When all phases are completed, a solution can be given and the case is closed. In the typical

¹ Doctor în drept, comisar șef al Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, România, studii postdoctorale, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md, Republica Moldova; e-mail: cristeadaniel415@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5786-2619>

PhD, Chief Commissioner of Buzău County Police Inspectorate, Romania; Postdoctoral Studies at “Ștefan cel Mare” Academy of the MIA, (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md, Republic of Moldova; e-mail: cristeadaniel415@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5786-2619>

cesului penal românesc, există patru faze: urmărirea penală, camera preliminară, procesul și executarea deciziilor. Identificarea infractorului, capturarea acestuia și prezentarea de probe pentru a fi aduse în judecată necesită finalizarea unei faze procedurale preliminare, care este reglementată de CPP din România, articolele 285-341, fiind cunoscută sub numele de faza de urmărire penală. CPP din România se referă la anchetă atunci când stipulează organele care urmează urmărirea penală: organele penale de cercetare și procurorul. Prima fază a procesului penal, și anume etapa de urmărire penală (CPP, partea specială, titlul I), în cursul căreia se desfășoară urmărirea penală, vizează colectarea probelor și aducerea inculpatului în judecată. CPP conține numeroase dispoziții privind urmărirea penală. Acest lucru este efectuat de organele de urmărire penală ale poliției judiciare (CPP, art. 57 alin. 1), de organele speciale de urmărire penală (CPP, art. 57 alin. 2) și de procuror (CPP, art. 56). Conform art. 56 alin. 1 CPP, procurorul coordonează și controlează în mod direct activitățile de urmărire penală desfășurate de poliția judiciară și de organele speciale de urmărire penală, stabilite de lege. De asemenea, procurorul se asigură că actele de urmărire penală sunt efectuate în conformitate cu prevederile legale, inclusiv în privința respectării drepturilor și libertăților fundamentale, din care face parte și dreptul la viața privată.

Spre deosebire de CPP anterior (CPP din 1968), actualul CPP din România introduce o nouă a doua fază a procesului penal, și anume camera preliminară. Conform art. 342 CPP din România, obiectul procedurii camerei preliminare este examinarea, după întocmirea rechizitoriului, a competenței instanței și a legalității sesizării instanței, precum și examinarea legalității colectării probelor și efectuarea actelor de urmărire penală. Această fază își justifică importanța prin faptul că judecătorul de camera preliminară verifică activitatea procesuală desfășurată de organele de urmărire pe-

structure of the Romanian criminal proceedings, there are four phases: the criminal investigation, the preliminary chamber, the trial and the execution of decisions. Identifying the offender, capturing him and presenting evidence for prosecution requires the completion of a preliminary procedural phase, which is regulated by the CPC ROM, articles 285-341 and is known as the criminal investigation phase. The CPC ROM refers to the investigation when it stipulates the bodies that follow the criminal investigation: the criminal investigation bodies and the prosecutor. The first phase of the criminal proceedings, namely the criminal investigation stage (CPC, special part, title I), during which the criminal investigation is carried out, aims at collecting evidence and bringing the defendant to trial. The CPC contains numerous provisions on criminal investigation. This is carried out by the criminal investigation bodies of the judicial police (CPC, art. 57 para. 1), by the special criminal investigation bodies (CPC, art. 57 para. 2) and by the prosecutor (CPC, art. 56). According to art. 56 para. 1 CPC, the prosecutor directly coordinates and controls the criminal investigation activities carried out by the judicial police and the special criminal investigation bodies, established by law. The prosecutor also ensures that criminal investigation acts are carried out in accordance with the legal provisions, including with regard to respect for fundamental rights and freedoms, which includes the right to privacy.

Unlike the previous CPC (CPC of 1968), the current CPC ROM introduces a new second phase of the criminal trial, namely the preliminary chamber. According to art. 342 CPC ROM, the object of the preliminary chamber procedure is the examination, after the indictment is drawn up, of the court's competence and the legality of the referral to the court, as well as the examination of the legality of the collection of evidence and the performance of criminal prosecution acts. This phase justifies its importance by the fact that the preliminary chamber judge verifies the procedural

nală sau de procuror, înainte de procesul cauzei, în vederea constatării respectării procedurii și a drepturilor fundamentale ale părților, din care face parte și dreptul la viața privată. Dacă judecătorul de cameră preliminară consideră că este necesară invalidarea unei probe din cauza unei încălcări esențiale a drepturilor procedurale ale unei părți, o va elimina din lista dovezilor. În cazul în care judecătorul exclude toate probele, atunci va returna dosarul procurorului pentru ca urmărirea penală să poată fi efectuată din nou.

A treia fază a procesului penal este (judecata, astfel cum este reglementată de articolele 349-477¹ CPP din România. Această fază permite continuarea procesului în vederea soluționării cauzei penale, în condiții de publicitate, în care ar trebui respectat și protejat dreptul părților la viața privată, desfășurându-se bineînțeles cu respectarea dreptului inculpatului de a-și prezenta în mod activ cazul și dreptul la apărare, astfel încât hotărârea judecătorească finală să se bazeze pe adevăr cu privire la infracțiune. În privința vinovăției infractorului, dacă ar fi dovedită, ar fi corect să fie stabilită și sintetizată în sancțiunea aplicată împotriva acestuia.

Un element esențial în cadrul judecății este independența și imparțialitatea judecătorilor. Astfel, judecătorii sunt obligați să fie imparțiali și să decidă în mod obiectiv, liber de orice influență, de unde va decurge și va fi aplicată părților protecția dreptului la viața privată, în funcție de circumstanțele cauzei, deoarece încrederea publicului și respectarea sistemului juridic, inclusiv respectarea și protejarea dreptului părților la viața privată, sunt garanțiile eficacității acestui drept. Faza procesului (judecata) începe din momentul în care faza camerei preliminare este terminată și se încheie cu soluția finală a cauzei penale. Având ca obiect soluția finală a cauzei penale, procesul este considerat, cu un motiv întemeiat, faza centrală a procesului penal.

Ultima fază este executarea hotărârii

activity carried out by the criminal prosecution bodies or the prosecutor, before the trial of the case, in order to ascertain compliance with the procedure and the fundamental rights of the parties, which also include the right to private life. If the preliminary chamber judge considers it necessary to invalidate a piece of evidence due to an essential violation of the procedural rights of a party, he will eliminate the evidence as evidence. If the judge excludes all the evidence, he returns the file to the prosecutor so that the criminal prosecution can be carried out again.

The third phase of the criminal process is the trial (trial), as regulated by articles 349-477¹ of the CPC ROM. This phase allows the continuation of the process in order to resolve the criminal case, under conditions of publicity, in which the right to privacy of the parties should be respected and protected, the process of which is carried out of course with respect for the defendant's right to actively present his case and the right to defense, so that the final court decision is based on the truth regarding the crime. Regarding the guilt of the offender, if proven, it would be correctly established and summarized in the sanction applied against him.

An essential element in the trial is the independence and impartiality of the judges. Thus, judges are obliged to be impartial and to decide objectively, free from any influence, from which the protection of the right to private life of the parties will arise and will be applied, depending on the circumstances of the case, because, we can say, public trust and respect for the legal system, including the respect and protection of the right to private life of the parties, are the guarantees of its effectiveness. The trial phase (trial) begins from the moment the preliminary chamber phase is completed and ends with the final solution of the criminal case. Having as its object the final solution of the criminal case, the trial is considered, with good reason, the central phase of the criminal process.

The last phase is the execution of the

judecătorești. CPP din România prevede la art. 550-601¹ această fază, al cărei scop este de a veghea la realizarea efectivă a deciziilor luate în timpul celei de-a treia faze. Spre deosebire de CPP anterior (CPP din 1968), actualul CPP din România (CPP din 2010) reglementează în mod explicit principiul separării funcțiilor judiciare, stipulând în art. 3 alin. (1) cele patru funcții judiciare care sunt exercitate în timpul procesului penal: funcția de urmărire penală, funcția de dispoziție privind drepturile și libertățile fundamentale ale unei persoane în etapa urmăririi penale, funcția de verificare a legalității deciziei de trimitere sau netrimitere în judecată și funcția procesului (judecată).

METODE ȘI MATERIALE APLICATE

În vederea cercetării au fost aplicate o serie de metode, printre care metoda analitică, metoda logică, metoda filozofică, fiind prezentate inclusiv normele care stau la baza aplicării procedurii penale.

DISCUȚII ȘI REZULTATE OBTINUTE

Cu referire la prima fază, în conformitate cu dispozițiile art. 285 alin. 1 CPP din România, obiectul urmăririi penale este de a colecta probele necesare pentru a dovedi existența infracțiunilor, de a identifica persoanele care au săvârșit o infracțiune și de a stabili răspunderea penală, pentru a decide dacă ar trebui să se dispună, sau nu, trimiterea în judecată.

Pe tot parcursul procesului penal, făptuitorul poate deveni supus drepturilor și obligațiilor legale, ca suspect sau, după caz, ca inculpat. Astfel, CPP din România stipulează că suspectul este persoana pentru care, din datele și probele existente într-un caz, există o suspiciune rezonabilă că a comis o infracțiune prevăzută de legea penală (CPP, art. 77), iar inculpatul este persoana împotriva căreia este inițiată o acțiune penală (CPP, art. 82). Prin urmare, calitatea inculpatului apare numai atunci când este inițiată acțiunea penală.

court decision. The CPC ROM provides in art. 550-601¹ this phase, the purpose of which is to ensure the effective implementation of the decision taken during the third phase. Unlike the previous CPC (CPC of 1968), the current CPC ROM (CPC of 2010) explicitly regulates the principle of separation of judicial functions, stipulating in art. 3 para. (1), the four judicial functions that are exercised during the criminal trial: the function of criminal prosecution, the function of disposition regarding the fundamental rights and freedoms of a person during the criminal prosecution stage, the function of verifying the legality of the decision to refer or not to refer to trial and the function of the trial (court).

APPLIED METHODS AND MATERIALS

A series of methods were applied for the research, including the analytical method, the logical method, the philosophical method, including the norms underlying the application of criminal procedure.

DISCUSSIONS AND RESULTS OBTAINED

With reference to the first phase, in accordance with the provisions of art. 285 paragraph 1 of the CPC ROM, the object of criminal prosecution is to collect the necessary evidence to prove the existence of crimes, to identify the persons who committed a crime and to establish criminal liability, in order to decide whether or not to order the referral to court.

Throughout the criminal process, the perpetrator may become subject to legal rights and obligations, as a suspect or, as the case may be, as a defendant. Thus, the CPC ROM stipulates that the suspect is the person for whom, from the data and evidence existing in a case, there is a reasonable suspicion of having committed an offense provided for by the criminal law (CPC, art. 77), and the defendant is the person against whom a criminal action is initiated (CPC, art. 82).

Therefore, the status of the defendant appears only when the criminal action

„Colectarea de probe” este înțeleasă ca acțiune, cuprinzând colectarea, prin toate formele ei, cât și operațiunea de examinare (de la latinescul *consideration*) [1, p. 51], interpretare (de la latinescul *interpretatus*) [2, p. 341], evaluare (de la latinescul *aestimatiō*) [3, p. 40] a probeilor, pentru a afla dacă infractorul ar trebui trimis în judecată. Colectarea de probe nu pune probleme deosebite în privința dreptului la viața privată (CPP, art. 100 alin. (1)¹) [4]. Colectarea datelor astfel obținute trebuie însă protejate și nedivulgate în faza urmăririi penale, răspunderea aparținând organelor de urmărire penală care au în lucru dosarele în cauză.

Referitor la obiectul urmăririi penale, chiar dacă art. 285 CPP din România nu conține prevederi exprese, acesta include identificarea victimei infracțiunii, ca activitate necesară în procesul penal, obținându-se astfel date cu caracter personal, care desigur necesită a fi protejate. La finalizarea cercetărilor, procurorul este obligat să verifice lucrările de urmărire penală și să se pronunțe cu privire la acestea, în termen de cel mult 15 zile de la recepționarea dosarului cauzei, înaintat de organul de cercetare penală (CPP, art. 322). Cazurile sunt soluționate însă în conformitate cu art. 327 CPP din România. În acest sens, procurorul trebuie să stabilească faptul că dispozițiile legale care protejează constatarea adevărului au fost respectate, că urmărirea penală este finalizată și că probele necesare există și au fost produse în mod legal, fără să fi existat pe parcursul cercetărilor încălcări ale drepturilor fundamentale, printre care dreptul la viața privată. Dacă din materialul de urmărire penală se concluzionează că infracțiunea există, că a fost comisă de inculpat și nu există niciunul dintre elementele pentru care se

is initiated.

“Collection of evidence” is understood as an action, encompassing the collection, in all its forms, as well as the operation of examination (from the Latin *consideration*) [1, p. 51], interpretation (from the Latin *interpretatus*) [2, p. 341], evaluation (from the Latin *aestimatiō*) [3, p. 40] of the evidence, in order to find out whether the offender should be sent to trial. The collection of evidence does not pose any particular problems with regard to the right to privacy (CPC, art. 100 para. (1)¹) [4]. However, the collection of data thus obtained must be protected and not disclosed during the criminal investigation phase, the responsibility belonging to the criminal investigation bodies handling the files in question.

Regarding the subject of criminal prosecution, even if art. 285 of the CPC ROM does not contain express provisions, it also includes the identification of the victim of the crime, as a necessary activity in the criminal process, thus obtaining personal data, which of course are part of and require protection.

Upon completion of the investigations, the prosecutor is obliged to verify the criminal prosecution work and to rule on them, within a maximum of 15 days from the receipt of the case file, submitted by the criminal investigation body (CPC, art. 322). The cases are resolved, however, in accordance with art. 327 of the CPC ROM. In this regard, the prosecutor must establish that the legal provisions that protect the establishment of the truth have been respected, that the criminal prosecution is completed and that the necessary evidence exists and was produced legally and that there were no violations of fundamental rights during the investigations, including the right to privacy. If it is concluded from the criminal investigation material that the crime exists, that it was committed by the

¹ Art. 100 CPP ROM. Administrarea probelor. (1) În cursul urmăririi penale, organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau a inculpatului, din oficiu sau la cerere.

¹ Art. 100 CPC ROM. Administration of evidence. (1) During the criminal investigation, the criminal investigation body collects and administers evidence both in favor and against the suspect or defendant, ex officio or upon request.

înlătură răspunderea penală, procurorul emite actul de acuzare, prin care dispune trimiterea în judecată; rechizitoriul trebuie să se limiteze la infracțiune și la persoana care este cercetată penal și trebuie să includă, pe lângă specificațiile stipulate în art. 286 alin. (2) CPP (data, locul emiterii, numele și prenumele, calitatea autorității emitente etc.), informațiile referitoare la infractor, infracțiunea de care este acuzat, cadrul judiciar, probele pe care se întemeiază acuzația, măsura preventivă luată și durata acesteia, precum și decizia de sevizare. Procurorul emite și ordonanța prin care închide cazul sau renunță la acuzații, potrivit art. 327 alin. (2) CPP.

Spre deosebire de CPP precedent (CPP din 1968), CPP din România actual nu stipulează obligația organului de urmărire penală sau a procurorului de a prezenta dosarul cauzei inculpatului, deoarece dreptul la apărare al acestuia din urmă este asigurat de reglementările care stipulează dreptul suspectului, dreptul inculpatului sau dreptul avocatului de a asista la majoritatea actelor de urmărire penală și dreptul lor de a consulta dosarul pe tot parcursul procesului penal, în condițiile prevăzute de lege (CPP, art. 83, lit. b; art. 92). Probleme cu privire la dreptul la viața privată sunt ca urmare a asistării la majoritatea actelor de urmărire penală și ca urmare a consultării dosarului, în această fază a urmăririi penale, întrucât legislația (CPP, art. 94²) [4]

² Art. 94 CPP din România. Consultarea dosarului. (1) Avocatul părților și al subiecților procesuali principali are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal. Acest drept nu poate fi exercitat, nici restrâns în mod abuziv. (2) Consultarea dosarului presupune dreptul de a studia actele acestuia, dreptul de a nota date sau informații din dosar, precum și de a obține fotocopii pe cheltuiala clientului. (3) În cursul urmăririi penale, procurorul stabilește data și durata consultării într-un termen rezonabil. Acest drept poate fi delegat organului de cercetare penală. (4) În cursul urmăririi penale, procurorul poate restricționa motivat consultarea dosarului, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale. După punerea în mișcare a acțiunii penale, restricționarea se poate dispune pentru cel mult 10 zile. (5) În cursul urmăririi penale, avocatul are

defendant and that none of the elements for which criminal liability is removed exist, the prosecutor issues the indictment, by which he orders the referral to court; the indictment must be limited to the crime and the person who is being criminally investigated and must include, in addition to the specifications stipulated in art. 286 paragraph. (2) CPC (date, place of issuance, name and surname, capacity of the issuing authority, etc.), information regarding the offender, the crime of which he is accused, the judicial framework, the evidence on which the accusation is based, the preventive measure taken and its duration, as well as the referral decision. The prosecutor also issues the ordinance by which he closes the case or drops the charges, according to art. 327 paragraph. (2) CPC.

Unlike the previous CPC (CPC of 1968), the current CPC ROM does not stipulate the obligation of the criminal investigation body or the prosecutor to present the case file to the defendant, because the latter's right to defense is ensured by the regulations stipulating the right of the suspect, the right of the defendant or the right of their lawyer to attend most of the criminal investigation acts and their right to consult the file throughout the criminal trial, under the conditions provided by law (CPC, art. 83, letter b; art. 92). Problems regarding the right to privacy arise as a result of attending most of the criminal investigation acts and as a result of consulting the file, in this phase of the criminal investigation, since the legislation (CPC, art. 94²) [4]

² Art. 94 CPC ROM. Consultation of the file. (1) The lawyer of the parties and the main procedural subjects has the right to request consultation of the file throughout the criminal trial. This right may not be exercised or restricted abusively. (2) Consultation of the file implies the right to study its documents, the right to note data or information from the file, as well as to obtain photocopies at the client's expense. (3) During the criminal investigation, the prosecutor establishes the date and duration of the consultation within a reasonable period. This right may be delegated to the criminal investigation body. (4) During the criminal investigation, the prosecutor may restrict, with good reason, consultation of the file, if this could prejudice the proper conduct of the criminal investigation. After the initiation

nu prevede modul de anonimizare/nedivulgare a datelor cu caracter personal a celorlalte părți și informațiilor care conduc la încălcarea dreptului la viața privată.

Urmărirea penală este efectuată de organele de urmărire penală și de procuror, potrivit art. 55 CPP. Organele de urmărire penală sunt: a) organele de urmărire penală ale poliției judiciare, b) organele speciale de urmărire penală.

Organele de anchetă ale poliției judiciare au un rol special în cadrul organelor de urmărire penală, deoarece au competențe foarte largi, fiind capabile să efectueze investigații pentru fiecare infracțiune care nu este atribuită în mod obligatoriu altor organe de anchetă competente. În cazuri urgente, acestea vor efectua acte de investigație care nu pot fi întârziate, chiar dacă se referă la un caz ce nu se află în sfera lor de competență. Munca lor este raportată imediat procurorului care le supraveghează activitatea sau procurorului competent. De asemenea, pot descinde la locul crimei, efectuând desene și executând fotografiile. Probele colectate în acest mod, care conțin date cu caracter personal și informații ce fac obiectul dreptului la viața privată, vor fi coroborate cu alte informații obținute personal. Rolul procurorului este esențial: acesta supraveghează urmărirea penală, conduce și controlează în mod direct activitatea de urmărire penală desfășurată de organele de cercetare a poliției judiciare și de către alte organe speciale de anchetă, ocazie cu

obligăția de a păstra confidențialitatea sau secretul datelor și actelor de care a luat cunoștința cu ocazia consultării dosarului. (6) În toate cazurile, avocatului nu îi poate fi restricționat dreptul de a consulta declarațiile părții sau ale subiectului procesual principal pe care îl asistă ori îl reprezintă. (7) În vederea pregătirii apărării, avocatul inculpatului are dreptul de a lua cunoștință de întreg materialul dosarului de urmărire penală în procedurile desfășurate în fața judecătorului de drepturi și libertăți privind măsurile privative sau restrictive de drepturi, la care avocatul participă. (8) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător cu privire la dreptul părților și al subiecților procesuali principali de a consulta dosarul.

does not provide for the anonymization/non-disclosure of personal data of the other parties and information that leads to the violation of the right to privacy.

Criminal prosecution is carried out by the criminal investigation bodies and the prosecutor, according to art. 55 of the CPC. The criminal investigation bodies are: a) the criminal investigation bodies of the judicial police, b) the special criminal investigation bodies.

The investigative bodies of the judicial police have a special role within the criminal investigation bodies, as they have very broad powers, being able to carry out investigations for every crime that is not necessarily attributed to other competent investigative bodies. In urgent cases, they may carry out investigative acts that cannot be delayed, even if they refer to a case that is not within their sphere of competence. Their work is immediately reported to the prosecutor supervising their activity or to the competent prosecutor. They may visit the crime scene, make drawings and take photographs. The data collected in this way, which contain personal data and information that is the subject of the right to private life, will be corroborated with other information obtained personally. The role of the prosecutor is essential, he supervises the criminal investigation, directly manages and controls the criminal investigation activity carried out by the investigative

of the criminal action, the restriction may be ordered for a maximum of 10 days. (5) During the criminal investigation, the lawyer is obliged to maintain the confidentiality or secrecy of the data and documents of which he became aware during the consultation of the file. (6) In all cases, the lawyer may not be restricted in his right to consult the statements of the party or the main subject of the proceedings whom he assists or represents. (7) In order to prepare the defense, the defendant's lawyer has the right to take cognizance of the entire material of the criminal investigation file in the proceedings conducted before the judge of rights and freedoms regarding the measures depriving or restricting rights, in which the lawyer participates. (8) The provisions of this article shall apply accordingly with regard to the right of the parties and the main subjects of the proceedings to consult the file.

care ar trebui să asigure protecția datelor obținute, fără a fi divulgate. Procurorul însă poate efectua orice act de urmărire penală în dosarele pe care le supraveghează, conform art. 56 alin. (3) CPP din România. În cazuri speciale, în care procurorul nu are posibilitatea de a efectua ancheta penală personal, o delegație poate interveni prin comisie rogatorie, potrivit art. 200, art. 201 CPP din România. Procurorii din cadrul parchetelor ierarhic superioare pot, pentru efectuarea cercetării penale, să preia cazurile aflate în competența unui parchet inferior, la comanda conducătorului ierarhic superior, cu obligația respectării și protejării prin nedivulgare a datelor obținute, care în caz contrar ar putea produce ulterior părților prejudicii în privința dreptului la viața privată.

Conform art. 61 CPP din România, pe lângă organele judiciare, pot exista și organe nejudiciare, care participă la procesul de descoperire și stabilire a infracțiunilor. Rolul acestor organisme este acela de a constata existența infracțiunilor comise în domeniul lor de activitate. Astfel de organisme sunt: a) organele inspecțiilor de stat, ale altor organisme de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor entități juridice de drept public; b) organele de control și conducere ale administrației publice; c) organele de ordine publică și securitate națională, pentru infracțiunile identificate în timpul exercitării responsabilităților stabilite de lege. Ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă legată de săvârșirea unei infracțiuni, organismele menționate mai sus au obligația de a pregăti procese verbale privind circumstanțele identificate. Procesul verbal încheiat reprezintă un act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ. Organismele menționate întocmesc documente care constată infracțiunea, au obligația de a lua măsuri pentru a păstra locul unde au fost comise infracțiunile și pentru a colecta date și informații sau păstra dovezi materiale. În

bodies of the judicial police and by other special investigative bodies, on which occasion he should transmit the protection of the data obtained, without being disclosed. The prosecutor, however, can carry out any criminal investigation act in the files he supervises and in a mandatory manner, according to art. 56 paragraph (3) of the CPC ROM. In special cases, in which the prosecutor does not have the possibility to carry out the criminal investigation personally, a delegation can intervene through a rogatory commission, according to art. 200, art. 201 of the CPC ROM. Prosecutors within the hierarchically superior prosecutor's offices may, in order to carry out the criminal investigation, take over the cases under the jurisdiction of a lower prosecutor's office, at the command of the hierarchically superior leader, with the obligation to respect and protect by non-disclosure the data obtained, which subsequently cause a violation of the parties' right to privacy.

According to art. 61 of the CPC ROM, in addition to judicial bodies, there may be other non-judicial bodies that may participate in the process of discovering and establishing crimes. The role of these bodies is to ascertain the existence of crimes committed in their field of activity. Such bodies are: a) state inspection bodies, other state bodies, as well as public authorities, public institutions or other legal entities under public law; b) control and management bodies of public administration; c) public order and national security bodies, for crimes identified during the exercise of responsibilities established by law. Whenever there is a reasonable suspicion of the commission of a crime, the above-mentioned bodies are obliged to prepare reports on the circumstances identified. The concluded report represents an act of notification to the criminal prosecution bodies and cannot be subject to control through administrative litigation. The aforementioned bodies draw up documents establishing the crime, are obliged to take measures to preserve the place where the crimes were committed and to collect data

cazul unui flagrant delict, aceleași autorități au dreptul de a efectua percheziții ale corpului și ale vehiculelor, de a reține infractorul, aducând toate acestea imediat în fața organelor de urmărire penală. Documentele emise de aceste organe sunt trimise procurorului. Prin activitatea întreprinsă, ca urmare a constatării infracțiunilor, organele nejudiciare intră în posesia de date care, dacă sunt divulgate, fac obiectul încălcării dreptului la viața privată. Răspunderea (de la latinescul *responsio-onis*) [5, p.348] și confidențialitatea (de la latinescul *arcānus*) [6, p.59] acestor autorități trebuie consemnate în documentele constatate pentru a produce efecte, ca să nu existe greșeli prin divulgare care să provoace ulterior lezarea dreptului părților la viața privată.

Pregătirea pentru inițierea investigației și urmăririi penale. Când sesizarea îndeplinește condițiile cerute de lege, începerea urmăririi penale este dispusă de organul de urmărire penală cu privire la fapta săvârșită sau comiterea căreia se pregătește, chiar dacă autorul este indicat sau cunoscut (art. 305 alin. (1) CPP). Organele de urmărire penală pot lua măsuri numai după ce au fost sesizate în mod oficial cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. Notificarea externă se face prin reclamație sau denunț. Organul de urmărire penală se poate sesiza și din oficiu. Atunci când probele existente constituie o cauză probabilă de a crede că o anumită persoană a comis infracțiunea care a justificat începerea urmăririi penale și nu se aplică niciunul dintre cazurile care împiedică acțiunea penală conform art. 16 alin. (1) CPP, organele de urmărire penală dispun continuarea cercetării penale în legătură cu persoana respectivă, iar aceasta din urmă va dobândi calitatea de suspect. Decizia luată de organul de urmărire penală este supusă confirmării procurorului în termen de 3 zile (art. 305 alin. (3) CPP). Din momentul începerii urmăririi penale, făptuitorul dobândește calitatea de suspect în raportul juridic al legii procesuale penale, până la punctul în

and information or preserve material evidence. In the event of a flagrant crime, the same authorities have the right to carry out searches of the body and vehicles, to detain the offender and to bring them immediately before the criminal investigation bodies. The documents issued by these bodies are sent to the prosecutor. Through the activity undertaken, as a result of establishing the crimes, the non-judicial bodies come into possession of data that are the subject of a violation of the right to privacy if disclosed. Responsibility (from the Latin *responsio-onis*) [5, p.348] and confidentiality (from the Latin *arcānus*) [6, p.59], p. these authorities must be recorded in the documents found to produce effects, so that there are no mistakes through erroneous disclosure that may subsequently cause violations of the parties' right to private life.

Preparation for the initiation of the investigation and criminal prosecution. When the notification meets the conditions required by law, the initiation of the criminal prosecution is ordered by the criminal prosecution body with regard to the act committed or the commission of which is being prepared, even if the perpetrator is indicated or known (art. 305 para. (1) CPC). Criminal prosecution bodies may take measures only after they have been officially notified of the commission of a crime. External notification is made by complaint or denunciation. The criminal investigation body may also initiate proceedings ex officio. When the evidence in the case constitutes probable cause to believe that a particular person has committed the crime that justified the initiation of criminal proceedings and none of the cases preventing criminal proceedings under Art. 16 para. (1) of the CPC apply, the criminal investigation bodies shall order the continuation of the criminal investigation in relation to the person concerned, and the latter shall acquire the status of suspect. The decision taken by the criminal investigation body shall be subject to confirmation by the prosecutor within 3 days (art. 305 para. (3) of the CPC). From the moment of the initiation of

care este inițiată acțiunea penală împotriva acestuia, dobândind calitatea de inculpat. Acțiunea penală este inițiată de procuror, printr-o ordonanță, în timpul anchetei penale, atunci când constată că există dovezi care să ateste că o persoană a comis o infracțiune și niciunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) nu se aplică (CPP, art. 309).

În procedura penală românească, deși organul de urmărire penală are obligația de a iniția urmărirea penală atunci când sesizarea îndeplinește condițiile cerute de lege, procurorul poate renunța ulterior la exercitarea acțiunii penale dacă, având în vedere elementele concrete ale cauzei, nu există interesul public în realizarea obiectivului său.

Principiile *nullum crimen sine lege* și *nulla poena sine lege*, care semnifică legalitatea incriminărilor și legalitatea pedepselor în dreptul penal, au drept corespondent în procedură principiul *nulla justitia sine lege*, și anume că nu există dreptate în afara legii. Consacrat ca regulă de bază a procedurii penale, în art. 2 CPP se arată că procesul penal se desfășoară în conformitate cu legea. Dispozițiile CPP permit procurorului să mediteze asupra oportunității unei anchete penale într-un caz de importanță redusă, pentru ca resursele de anchetă să poată fi direcționate către dosare mai importante. Astfel, CPP face trimitere în mod expres la principiul oportunității în art. 7 alin. (2) CPP, care prevede că „în cazurile și condițiile specificate de lege, procurorul poate renunța la exercitarea acțiunii penale dacă, având în vedere elementele concrete ale cauzei, nu există interes public în îndeplinirea obiectului său”. Mai mult, art. 318 alin. (1) CPP prevede că în situația infracțiunilor pentru care legea impune pedeapsa unei amenzi sau cu închisoarea de cel mult 7 ani, procurorul poate renunța la acuzații atunci când se constată că nu există interes public în urmărirea penală. Art. 318 alin. (2) CPP prevede criteriile luate în considerare de procuror atunci când evalu-

criminal proceedings, the perpetrator shall acquire the status of suspect in the legal relationship of the criminal procedural law, up to the point at which criminal proceedings are initiated against him, acquiring the status of defendant. The criminal action is initiated by the prosecutor, through an ordinance, during the criminal investigation, when he finds that there is evidence to prove that a person has committed a crime and none of the cases provided for in art. 16 para. (1) apply (CPC, art. 309).

In Romanian criminal procedure, although the criminal prosecution body is obliged to initiate criminal prosecution when the notification meets the conditions required by law, the prosecutor may subsequently waive the exercise of criminal action if, given the concrete elements of the case, there is no public interest in achieving its object.

The principles *nullum crimen sine lege* and *nulla poena sine lege*, which signify the legality of incriminations and the legality of punishments in criminal law, have as their procedural counterpart the principle *nulla justitia sine lege*, namely that there is no justice outside the law. Enshrined as a basic rule of criminal procedure, in art. 2 of the CPC, it is stated that the criminal trial is conducted in accordance with the law. The provisions of the CPP allow the prosecutor to reflect on the appropriateness of a criminal investigation in a case of reduced importance, so that investigative resources can be directed to more important files. Thus, the CPC expressly refers to the principle of appropriateness in art. 7 para. (2) CPC, which provides that “in the cases and conditions specified by law, the prosecutor may waive the exercise of criminal action if, given the concrete elements of the case, there is no public interest in fulfilling its object”. Furthermore, art. 318 para. (1) CPC provides that in the case of offences for which the law imposes a penalty of a fine or a prison sentence of up to 7 years, the prosecutor may waive the charges when it is established that there is no public interest in the criminal prosecution. Art. 318

ează dacă există sau nu un astfel de interes public, de exemplu conținutul infracțiunii și circumstanțele concrete ale săvârșirii acesteia, modul de operare și instrumentele utilizate, scopul infracțiunii, consecințele care au avut loc sau ar fi putut să apară, etc. Textul se aplică și în situația unui făptuitor necunoscut, privind renunțarea la urmărirea penală. Procurorul poate dispune odată cu renunțarea la urmărirea penală și consultarea suspectului sau inculpatului, ca să îndeplinească una sau mai multe obligații, prevăzute la art. 318 alin. (6) CPP. Aceste obligații le denumim sancțiuni, care pot produce, odată cu aplicarea, imixtiuni în viața privată: eliminarea consecințelor infracțiunii cu privire la acordul cu partea civilă asupra unei căi de reparare, în care se dezvăluie date cu caracter personal; prezentarea unei scuze publice către victimă; prestarea serviciului comunitar pentru un interval de timp de cel puțin 30 și nu mai mult de 60 de zile, cu excepția cazului în care sănătatea lor le împiedică să ofere astfel de servicii comunitare; înrolarea într-un program de consiliere. În caz de nerespectare a obligațiilor în termenul stabilit de procuror, acesta revocă ordonanța. Sarcina probei pentru respectarea obligațiilor sau prezentarea motivelor nerespectării obligațiilor revine suspectului sau inculpatului. O nouă renunțare la urmărirea penală în același caz nu mai este posibilă. Ordinul procurorului de renunțare la exercitarea acțiunii penale este verificat de judecătorul de cameră preliminară, care stabilește legalitatea și legitimitatea ordinului (CPP, art. 318 alin. (12)). Se pune întrebarea: îndeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 318 alin. (6) CPP în această fază a urmăririi penale, în vederea renunțării la urmărirea penală, în situațiile în care afectează viața privată a suspectilor/inculpaților, ar trebui dispuse? În astfel de situații, suspectii/inculpații își asumă faptul că viața privată le este afectată, accept care creează acest acord indirect prin asumarea respectării obligațiilor stabilite. Pentru o mai bună protecție a

para. (2) CPC provides the criteria taken into account by the prosecutor when assessing whether or not such a public interest exists, for example the content of the offence and the concrete circumstances of its commission, the mode of operation and the instruments used, the purpose of the offence, the consequences that occurred or could have occurred, etc. The text also applies in the case of an unknown perpetrator, regarding the waiver of criminal prosecution. The prosecutor may order, together with the renunciation of criminal prosecution and consultation with the suspect or defendant, to fulfill one or more obligations, provided for in art. 318 para. (6) of the CPC. We call these obligations sanctions and, together with their application, may result in interference in private life: elimination of the consequences of the crime regarding the agreement with the civil party on a remedy, in which personal data is disclosed; presentation of a public apology to the victim; provision of community service for a period of at least 30 and no more than 60 days, unless their health prevents them from providing such community services; enrollment in a counseling program. In case of failure to comply with the obligations within the time limit established by the prosecutor, he shall revoke the order. The burden of proof for compliance with the obligations or presentation of the reasons for non-compliance with the obligations lies with the suspect or defendant. A new waiver of criminal prosecution in the same case is no longer possible. The prosecutor's order to waive the exercise of criminal action is verified by the preliminary chamber judge, who establishes the legality and legitimacy of the order (CPC, art. 318 paragraph (12)). The question arises: should the fulfillment of the obligations provided for in art. 318 paragraph (6) CPC at this stage of the criminal prosecution, in order to waive criminal prosecution, in situations where it affects the private life of the suspects/defendants, be ordered? In such situations, the suspects/defendants assume the fact that their private life is af-

dreptului la viața privată, propunerea constă în prezentarea suspectilor/inculpaților a faptului că va fi afectată viața lor privată, modul și situațiile de care se poate dispune pentru protejarea datelor cu caracter personal și a informațiilor ce le pot afecta viața privată.

În procesul penal românesc, părțile sunt litiganti care intentează acțiuni judiciare sau împotriva cărora sunt intentate acțiuni judiciare (CPP, art. 32). În cursul procesului penal, subiectul activ al infracțiunii primește diferite calități procesuale, care au semnificații distincte, cu rezonanțe în structura conținutului raportului procesual penal juridic. Cu alte cuvinte, calitățile procesuale primite de făptuitor în timpul procesului penal implică obligații și drepturi pe care persoana responsabilă penal trebuie să le suporte sau să le execute în timpul activității procesuale.

Suspectul este principalul subiect pasiv al relației procesuale juridice și această calitate este primită prin ordonanță sau, în mod excepțional, prin declarația orală a procurorului (în cazul infracțiunilor comise de audiență, în cursul unei ședințe judecătorești, în condițiile stipulate la CPP, art. 360), atunci când probele existente constituie o cauză probabilă de a crede că o anumită persoană a comis infracțiunea care a justificat începerea urmăririi penale și nu sunt aplicabile cazurile care înlătură răspunderea penală, prevăzute la art. 16 alin. (1) CPP (CPP, art. 33 și 305 alin. 3). Astfel, organul de urmărire penală dispune continuarea urmăririi penale în legătură cu persoana respectivă, iar acesta din urmă va dobândi calitatea de suspect și va fi supusă drepturilor și obligațiilor procedurale.

Suspectul este persoana împotriva căreia se desfășoară urmărirea penală, atâta timp cât nu a fost inițiată acțiunea penală împotriva acestuia. Cu excepția cazului în care legea prevede altfel, suspectul are drepturile prevăzute de lege pentru inculpat (CPP, art. 78). Calitatea de inculpat apare odată cu inițierea acțiunii penale. Persoană

afectată, an acceptance that creates this indirect agreement by assuming compliance with the established obligations. For better protection of the right to privacy, the proposal consists in informing the suspects/defendants of the fact that their private life will be affected, the manner and the situations they may have to protect personal data and the information presented that may affect their private life.

In Romanian criminal proceedings, the parties are litigants who initiate legal proceedings or against whom legal proceedings are initiated (CPC, art. 32).

During the criminal proceedings, the active subject of the crime receives different procedural qualities, which have distinct meanings, with resonances in the structure of the content of the criminal-judicial procedural report. In other words, the procedural qualities received by the perpetrator during the criminal proceedings imply obligations and rights that the criminally responsible person must bear or execute during the procedural activity.

The suspect is the main passive subject of the legal procedural relationship and this status is received by order or, exceptionally, by the oral statement of the prosecutor (in the case of crimes committed by the audience, during a court session, under the conditions stipulated in the CPC, art. 360), when the evidence in the case constitutes probable cause to believe that a certain person committed the crime that justified the initiation of the criminal investigation and the cases that eliminate criminal liability, provided for in art. 16 para. (1) CPC (CPC, art. 33 and 305 para. 3), are not applied. Thus, the criminal investigation body orders the continuation of the criminal investigation in relation to the respective person, and the latter will acquire the status of suspect and will be subject to procedural rights and obligations. The suspect is the person against whom the criminal investigation is being conducted, as long as the criminal action has not been initiated against him. Unless otherwise provided by law, the suspect has the rights provided

na împotriva căreia a fost pusă în mișcare acțiunea penală obține calitatea de inculpat (CPP, art. 82). Acțiunea penală reprezintă mijlocul legal prin care se realizează scopul procesului penal. Obiectivul său este de a răspunde penal acelor persoane fizice și juridice care au comis infracțiuni.

Termenul „subiect activ” înseamnă în general făptuitor, dar cuprinde și noțiunile de „autor”, „instigator” și „complice” în sensul legii penale. Actualul CPP român consacra termenul „suspect”, în timp ce sub fostul CPP (CPP din 1968) termenul a fost absent, fiind folosit doar de literatura juridică.

Organele de urmărire penală decid momentul declanșării acțiunii penale numai în momentul când există suficiente dovezi ale culpabilității introduse în caz. Actele procedurale prin care unei persoane i se conferă acest statut sunt ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și, în mod excepțional, declarația orală a procurorului (în cazul infracțiunilor comise de audiență, în cursul unei ședințe judecătorești, în temeiul condițiilor stipulate la CPP, art. 360). Astfel, inculpatul este considerat parte în proces, având anumite obligații pe care suspectul nu le are. De exemplu, singura măsură preventivă care poate fi dispusă împotriva suspectului este luarea în custodie, în timp ce organele judiciare pot lua orice măsură preventivă împotriva inculpatului, inclusiv control judiciar, control judiciar pe cauțiune, arest la domiciliu sau arest preventiv. Inculpatul, împotriva căruia se dispune arestul la domiciliu sau arestul preventiv, trebuie audiat. Calitatea de inculpat se va schimba cu cea de condamnat atunci când decizia penală devine definitivă. De asemenea, inculpatul are drepturi, de exemplu: dreptul la apărare, dreptul de a consulta dosarul cauzei în faza urmăririi penale, ocazie cu care se ivește posibilitatea obținerii de date cu caracter personal a părții adverse, creând o vulnerabilitate a sistemului asupra drepturilor și libertăților fundamentale.

by law for the defendant (CPC, art. 78). The status of defendant arises with the initiation of criminal proceedings. The person against whom the criminal proceedings have been initiated acquires the status of defendant (CPC, art. 82). Criminal proceedings represent the legal means by which the purpose of the criminal process is achieved. Its objective is to hold those natural and legal persons who have committed crimes criminally liable.

The term “active subject” generally means perpetrator, but also includes the notions of “author”, “instigator” and “accomplice” within the meaning of criminal law. The current Romanian CPC enshrines the term “suspect”, while under the former CPC (CPC of 1968), the term was absent, being used only in legal literature.

The criminal prosecution bodies decide when to initiate criminal proceedings, only when there is sufficient evidence of the culpability introduced in the case. The procedural acts by which a person is granted this status are the order to initiate criminal proceedings and, exceptionally, the oral statement of the prosecutor (in the case of crimes committed by the audience, during a court hearing, under the conditions stipulated in the CPC, art. 360). Thus, the defendant is considered a party to the trial, having certain obligations that the suspect does not have. For example, the only preventive measure that can be ordered against the suspect is taking into custody, while the judicial bodies can take any preventive measure against the defendant, including judicial control, judicial control on bail, house arrest or preventive arrest. The defendant, against whom house arrest or preventive arrest is ordered, must be heard. The status of defendant will change to that of convict when the criminal decision becomes final. The defendant also has rights, for example: the right to defense, the right to consult the case file, during the criminal investigation phase, which creates the possibility of obtaining personal data of the opposing party, creating a vulnerability of the system to fundamental rights and

CPP, art. 300 alin. (2), prevede obligația legală a organului de urmărire penală de a informa procurorul cu privire la activitățile pe care le desfășoară sau intenționează să le întreprindă. Se creează forma de protejare a modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale, prin verificarea activităților. După întocmirea rechizitoriului, prin care inculpatul este trimis în judecată, procurorul nu mai este informat despre caz.

Când probele existente constituie o cauză probabilă de a crede că o anumită persoană a comis infracțiunea care a justificat începerea cercetării penale și niciunul dintre cazurile care împiedică acțiunea penală conform art. 16 alin. (1) CPP, organele de urmărire penală vor dispune continuarea cercetării penale în legătură cu persoana respectivă, iar aceasta din urmă va dobândi calitatea de suspect (CPP, art. 305 alin. 3). Decizia luată de organul de urmărire penală este supusă confirmării procurorului în termen de 3 zile. Astfel, o persoană devine suspectă numai după începerea urmăririi penale. Mai mult, ca o condiție specială, art. 109 din Constituția României prevede că numai Camera Deputaților, Senatul și președintele României au dreptul să solicite urmărirea penală a miniștrilor guvernamentali pentru fapte comise în timpul exercitării funcțiilor lor; dacă s-a solicitat urmărirea penală, președintele României poate dispune suspendarea acestora din funcție. Aducerea în fața instanței a unui membru al guvernului duce la suspendarea acestuia din funcție. În legile penale speciale, atât persoanele juridice, cât și persoanele fizice sunt obligate să ofere informațiile solicitate de autoritățile specializate, care bineînțeles conțin date cu caracter personal, din punct de vedere al dreptului la viața privată. În mod similar, prevederile Legii 87/1994 privind combaterea fraudei fiscale și ale CPP, se specifică obligația persoanelor care ocupă funcții de conducere de a informa imediat procurorul sau organul de urmărire penală cu privire la săvârșirea

freedoms.

CPC, art. 300 para. (2) provides for the legal obligation of the criminal investigation body to inform the prosecutor about the activities it carries out or intends to carry out. It creates the form of protecting and respecting fundamental rights and freedoms, by verifying the activities. After the indictment is drawn up, by which the defendant is sent to trial, the prosecutor is no longer informed about the case.

When the evidence available in the case constitutes probable cause to believe that a certain person committed the crime that justified the initiation of the criminal investigation and none of the cases that prevent criminal proceedings according to art. 16 para. (1) CPC, the criminal investigation bodies will order the continuation of the criminal investigation in relation to the respective person, and the latter will acquire the status of suspect (CPC, art. 305 para. 3). The decision taken by the criminal investigation body is subject to confirmation by the prosecutor within 3 days. Thus, a person becomes a suspect only after the initiation of criminal proceedings. Moreover, as a special condition, art. 109 of the Romanian Constitution provides that only the Chamber of Deputies, the Senate and the President of Romania have the right to request criminal proceedings against government ministers for acts committed during the exercise of their functions. If criminal proceedings have been requested, the President of Romania may order their suspension from office. Bringing a member of the government to court leads to his suspension from office. In special criminal laws, both legal entities and individuals are obliged to provide the information requested by the specialized authorities, which of course contain personal data, from the point of view of the right to private life. Similarly, the provisions of Law 87/1994 on combating tax fraud and of the CPC, provide for the obligation of persons holding management positions to immediately inform the prosecutor or the criminal investigation body about the commis-

unei infracțiuni. Conform articolului 267 al CP, încălcarea acestei obligații poate deveni o infracțiune (omiterea notificării organelor judiciare – fapta unui funcționar public care, aflând despre săvârșirea unei infracțiuni incriminate de lege în legătură cu serviciul lui, omite notificarea imediată a organului de urmărire penală, se pedepsește cu cel puțin 3 luni și nu mai mult de 3 ani închisoare sau cu amendă). Dacă fapta este comisă cu imprudență, pedeapsa constă în cel puțin 3 luni și nu mai mult de 1 an de închisoare sau o amendă.

În cazul infracțiunilor în flagrant delict, există câteva reguli procedurale speciale care au fost instituite datorită necesității simplificării formelor de desfășurare a procesului penal și pentru responsabilizarea imediată a făptuitorului (CPP, art. 293, 298). Deși există unele norme derogatorii de la procedura normală a procesului penal, principiile de bază care ghidează procesul penal sunt respectate în același mod. Uneori, făptuitorul este prins „în flagrant” sau imediat după săvârșire. Făptuitorul poate fi urmărit uneori de persoana vătămată, de un martor ocular sau de un protest public și, de asemenea, de camere publice. De asemenea, făptuitorul poate fi prins aproape de locul crimei cu arme, instrumente sau orice alte obiecte care sugerează că el / ea a participat la crimă. Pe baza caracterului de urgență al acestei proceduri speciale, organele de urmărire penală pot lua unele măsuri urgente în cazurile referitoare la infracțiuni care sunt atribuite exclusiv competenței procurorului.

În acest sens, art. 60 CPP se referă la situații urgente și prevede că procurorul sau organul de urmărire penală, după caz, are obligația de a efectua acte de urmărire penală care nu pot fi întârziate, chiar dacă acestea se referă la un caz ce nu intră sub incidența jurisdicției lor, date care conțin informații, unele dintre acestea cu caracter personal. Lucrările pregătite în astfel de cazuri vor fi trimise imediat procurorului care este competent. Alte orga-

tion of a crime. According to Article 267 of the Criminal Code, the violation of this obligation may become a crime (omission to notify the judicial bodies – the act of a public official who, having learned about the commission of a crime incriminated by law in connection with the service in which he works, omits to immediately notify the criminal investigation body, is punished with at least 3 months and not more than 3 years of imprisonment or a fine). If the act is committed recklessly, the punishment consists of at least 3 months and not more than 1 year of imprisonment or a fine.

In the case of crimes committed in flagrant delicto, there are some special procedural rules that were established due to the need to simplify the forms of conducting the criminal process and for the immediate accountability of the perpetrator (CPC, Art. 293, 298). Although there are some derogatory rules from the normal procedure of the criminal process, the basic principles that guide the criminal process are respected in the same way. Sometimes the perpetrator is caught “in the act” or immediately after the crime. The perpetrator can sometimes be followed by the injured person, an eyewitness or a public protest and also by public cameras. The perpetrator can also be caught close to the crime scene with weapons, tools or any other objects that suggest that he/she participated in the crime. Based on the urgent nature of this special procedure, the criminal investigation bodies can take some urgent measures in cases concerning crimes that are attributed exclusively to the competence of the prosecutor.

In this regard, art. 60 of the CPC refers to urgent situations and provides that the prosecutor or the criminal investigation body, as the case may be, is obliged to carry out criminal investigation acts that cannot be delayed, even if they refer to a case that does not fall under their jurisdiction, data containing information, some of which is of a personal nature. The works prepared in such cases will be sent immediately to the

nisme prevăzute în art. 61 și 62 CPP sunt competente să stabilească o infracțiune și în flagrant delict, de exemplu: agențiile de inspecție de stat, căpitanii navei sau aeronavei etc., cărora li se cere să predea imediat –procurorului sau organului de urmărire penală – făptuitorul, lucrările efectuate și probele colectate, pentru a respecta termenii acestei proceduri. Confidențialitatea datelor revine inclusiv acestor organisme și ar trebui consemnate în procesele verbale astfel constituite. În cazul infracțiunilor în flagrant delict, organele de ordine publică și de securitate națională redactează un raport și descriu toate elementele găsite și activitățile întreprinse, prezentând raportul organului de urmărire penală fără întârziere. Raportul conține bineînțeles date care pot produce prin divulgare încălcarea dreptului la viața privată. Plângerile și cererile depuse în scris, probele materiale, obiectele și documentele confiscate la constatarea săvârșirii infracțiunii vor fi predate organului de urmărire penală (CPP, art. 293 alin. 3, 4). Sarcina responsabilității și răspunderii protejării și nedivulgării datelor trebuie să revină tuturor organelor care au participat la constatarea infracțiunii. Procedura în cazul unei infracțiuni „în faptă” stabilește obligația ca organul de urmărire penală să constate în mod oficial săvârșirea unei infracțiuni chiar și în absența unei plângeri preliminare, cu obligația de nedivulgare a cauzei, nu numai a informațiilor generale privind datele persoanei și modul de săvârșire. După constatarea săvârșirii unei infracțiuni în flagrant delict, organul de urmărire penală solicită victimei să întrebe dacă dorește să depună o plângere preliminară și, dacă răspunsul este afirmativ, va începe urmărirea penală. În cazul în care răspunsul este negativ, iar cercetarea se efectuează la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, organul de urmărire penală va prezenta documentația procurorului, însoțită de o propunere de închidere a cazului, prin măsurile de protejare a datelor acestei părți.

prosecutor who is competent. Other bodies provided for in art. 61 and 62 of the CPC are competent to establish a crime even in flagrante delicto, for example: state inspection agencies, ship or aircraft captains, etc., who are required to immediately hand over to the prosecutor or the criminal investigation body, the perpetrator, the works carried out and the evidence collected, in order to comply with the terms of this procedure. The confidentiality of the data also lies with these bodies and should be recorded in the minutes thus established. In the case of crimes committed in flagrante delicto, the public order and national security bodies shall draw up a report and describe all the elements they have found and the activities undertaken and submit the report to the criminal investigation body without delay. The report shall of course contain data that may, through disclosure, violate the right to privacy. Written complaints and requests, material evidence, as well as objects and documents confiscated upon the discovery of the crime shall be handed over to the criminal investigation body (CPC, art. 293 para. 3, 4). The task of responsibility and liability for the protection and non-disclosure of data must fall on all bodies that participated in the discovery of the crime. The procedure in the case of a crime “in fact” establishes the obligation for the criminal investigation body to officially establish the commission of a crime even in the absence of a preliminary complaint, with the obligation not to disclose the cause, not only general information regarding the person’s data and the manner of commission. After establishing the commission of a crime in flagrante delicto, the criminal investigation body asks the victim to ask if he or she wishes to file a preliminary complaint and, if the answer is affirmative, the criminal investigation body will begin. If the answer is negative and the investigation is carried out upon the preliminary complaint of the injured person, the criminal investigation body will present

Declarațiile suspectului sau ale inculpatului sunt incluse printre mijloacele de probă în cadrul procedurii penale (CPP, art. 97) datorită faptului că acesta cunoaște cel mai bine circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea la care s-a angajat. Cu toate acestea, declarațiile suspectului sau ale inculpatului reprezintă un drept și nu o datorie (*nemo tenetur edere contra se*). În prima etapă a procesului penal, suspectul este audiat la începutul urmăririi penale (CPP, art. 107, 109), precum și atunci când se ia orice măsură preventivă (luarea în custodie, control judiciar, control judiciar pe cauțiune, arest la domiciliu, arest preventiv, CPP, art. 209, 212, 214, 216, 219, 220, 225). În cazul suspectului sau al inculpatului, procedura de interogare urmează un set de reguli procedurale sau tactice. Înainte de a fi audiat, suspectul sau inculpatul e întrebat despre datele sale personale, după care este informat despre actul care constituie obiectul cauzei, despre considerațiile juridice și dreptul să aibă un avocat apărător, precum și dreptul de a păstra tăcerea, deoarece tot ce spune el poate fi folosit împotriva lui. La prezentarea drepturilor suspectului sau inculpatului, există situații când se impune protejarea dreptului la viața privată. Cu toate acestea, art. 109 alin. 2 din Constituția României prevede o limitare a acestei măsuri, stipulând că numai Camera Deputaților, Senatul și Președintele României au dreptul să solicite urmărirea penală a membrilor guvernului pentru fapte comise în timpul exercitării funcțiilor lor. Prin urmare, chiar dacă suspectul sau inculpatul admite infracțiunea (autoincriminare), acesta nu poate fi interogată de organele de urmărire penală pentru acest fapt fără autoritatea instituțiilor menționate mai sus. Probleme cu privire la încălcarea dreptului la viața privată pot apărea întrucât informațiile și datele din dosare sunt înaintate Camerei Deputaților, Senatului și Președinției României, instituții care pot divulga astfel de date care afectează dreptul la viața privată

the documentation to the prosecutor, accompanied by a proposal to close the case, through measures to protect the data of this party.

The statements of the suspect or the defendant are included among the means of evidence in the criminal procedure (CPC, art. 97) due to the fact that they know best the circumstances in which the crime they have committed was committed. However, the statements of the suspect or the defendant represent a right and not a duty (*nemo tenetur edere contra se*). In the first stage of the criminal process, the suspect is heard at the beginning of the criminal investigation (CPC, art. 107, 109), as well as when any preventive measure is taken (taking into custody, judicial control, judicial control on bail), house arrest, preventive arrest, (CPC, art. 209, 212, 214, 216, 219, 220, 225). In the case of the suspect or the defendant, the interrogation procedure follows a set of procedural or tactical rules. Before being questioned, the suspect or defendant is asked about his personal data, after which he is informed about the act that constitutes the subject of the case, about the legal considerations, the right to have a defense lawyer, as well as the right to remain silent, because everything he says can be used against him. When presenting the rights and the suspect or defendant the situations when it is necessary to protect the right to their private life. However, art. 109 paragraph 2 of the Romanian Constitution provides for a limitation of this measure, stipulating that only the Chamber of Deputies, the Senate and the President of Romania have the right to request the criminal prosecution of members of the government for acts committed during the exercise of their functions. Therefore, even if the suspect or defendant admits the crime (self-incrimination), they cannot be questioned by the criminal prosecution bodies for this act without the authority of the institutions mentioned above. Issues regarding the violation of the right to privacy may arise as the information and data

(ex.: *cauza CtEDO Cășuneanu c. României, din 16 aprilie 2013, nr. 22018/10*) [7].

Declarația consemnată este înregistrată în formă scrisă, fiind semnată de suspect, inculpat, organul de urmărire penală, avocatul apărător al suspectului / inculpatului, dacă acesta a fost prezent, și interpretul, dacă este numit unul. Mai mult, în timpul anchetei penale, audierea unui suspect sau inculpat este înregistrată cu dispozitive audio sau audio-video. Atunci când o astfel de înregistrare nu este posibilă, acest fapt este menționat în declarația suspectului sau inculpatului, indicând motivul real pentru care o astfel de înregistrare nu a fost posibilă (CPP, art. 110 alin. 5). În CPP nu există o stipulare a obligației de a coopera cu organele de urmărire penală, dar o astfel de cooperare are o anumită semnificație, deoarece sinceritatea și facilitarea găsirii sau arestării participanților la o infracțiune pot reprezenta un element care duce la reducerea pedepsei.

Interogarea se face de către organele de urmărire penală și de către procuror, în faza de urmărire penală. În cazul infracțiunilor flagrante, organul de urmărire penală sesizat întocmește un proces verbal în care sunt consemnate faptele infracțiunii, datele cu caracter personal și informații a căror divulgare pot afecta viața privată (CPP, art. 293 și 298). Asistența unui avocat apărător creează premisele protejării dreptului la viața privată, fiind obligatorie în fiecare etapă a urmăririi penale, precum și în timpul interogatoriului numai atunci când suspectul sau inculpatul este minor, angajat într-un centru de reabilitare sau într-un centru medical și educațional (ca măsură educativă), atunci când este reținut sau arestat, chiar și într-o altă cauză, când măsura de securitate a angajării într-o unitate medicală a fost luată împotriva lui, chiar și într-o altă cauză precum și în alte situații stabilite prin lege sau atunci când organul judiciar consideră că suspectul sau inculpatul nu s-a putut apăra.

in the files are submitted to the Chamber of Deputies, the Senate and the President of Romania, institutions that may disclose such data that affect the right to privacy (e.g.: *ECTHR case Cășuneanu v. Romania, of 16 April 2013, no. 22018/10*) [7]. The recorded statement is recorded in written form and is signed by the suspect, the defendant, the criminal investigation body, the defense lawyer of the suspect/defendant, if he/she was present, and the interpreter, if one is appointed. Furthermore, during the criminal investigation, the hearing of a suspect or defendant is recorded with audio or audio-video devices. When such a recording is not possible, this fact is mentioned in the statement of the suspect or defendant, indicating the real reason why such a recording was not possible (CPC, art. 110 para. 5). The CPP does not stipulate the obligation to cooperate with criminal investigation bodies, but such cooperation has a certain significance, since honesty and facilitating the finding or arrest of participants in a crime may represent an element leading to a reduction in the sentence. The interrogation is carried out by the criminal investigation bodies and by the prosecutor, during the criminal investigation phase. In the case of flagrant crimes, the notified criminal investigation body draws up a report in which the facts of the crime and personal data and information whose disclosure may affect private life are recorded (CPC, arts. 293 and 298). The assistance of a defense lawyer creates the premises for protecting the right to private life, is mandatory at every stage of the criminal investigation, as well as during interrogation, only when the suspect or defendant is a minor, committed to a rehabilitation center or a medical and educational center (as an educational measure), when detained or arrested, even in another case, when the security measure of commitment to a medical facility has been taken against them, even in another case, as well as in other situations established by law, or when the judicial body considers that the suspect or defendant could not defend himself.

CONCLUZII

În prezent, legislația și practica judiciară asigură în mare parte un echilibru rezonabil în privința rolului procesului penal. De ce spunem în mare parte? Întrucât echilibrul complet este dat de scopul și funcțiile fazei urmăririi penale, care sunt esențiale procesului penal, prin aceea că, în cadrul întregului proces penal, se încearcă a se stabili adevărul, prin probele colectate, dacă o faptă penală a fost săvârșită și cine este autorul. Din punct de vedere legislativ trebuie asigurată respectarea drepturilor suspectilor/inculpaților, părților vătămate, martorilor, creându-se astfel baza factuală și juridică pentru eventuala trimitere în judecată și prevenindu-se încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale, din care face parte și dreptul la viața privată, pentru care România a fost condamnată de nenumărate ori la CtEDO. Astfel spus, rolul procesului penal trebuie stabilit prin norme și reguli clare de urmat și aplicat, în cadrul căruia să nu mai existe posibilitatea de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale.

CONCLUSIONS

Currently, legislation and judicial practice largely ensure a reasonable balance on the role of the criminal process. Why do we say largely, since the complete balance is given by the purpose and functions of the criminal prosecution phase, which are essential to the criminal process, in that, within the entire criminal process, the truth is attempted to be established, through the evidence collected, whether a criminal act was committed and who the perpetrator is; and the legislative should have been ensured by respecting the rights of suspects/defendants, injured parties, witnesses, thus creating the factual and legal basis for the eventual referral to court and not by violating fundamental rights and freedoms, of which the right to private life is part, for which Romania has been convicted countless times at the ECtHR.

Thus, the role of the criminal process must be established by clear norms and rules to be followed and applied, within which there should no longer be the possibility of fundamental rights and freedoms being illegally violated.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAPHICAL REFERENCES

1. Ionescu V. *Dicționar Latin-Român*, București, Ed. Orizonturi, 1993, 224 p.
2. Nădejde I. *Dicționar Latin-Român*, Ediția XIX, București, Ed. Contemporană, 1960, 704 p.
3. Guțu Gh. *Dicționar Latin-Român*, București, Ed. Humanitas, 2024, 678 p.
4. Cristea D. *Codul penal. Codul de procedură penală*, Iași, Editura Lumen, 2024, 800 p.
5. Lungu M. *Dicționar Român-Latin*, Constanța, Ed. Steaua Nordului, 2005, 770 p.
6. Ocheșanu R. *Dicționar Latin-Român*, București, Ed. Științifică, 1962, 960 p.
7. Hotărârea CtEDO pe cauza Cășuneanu c. României, din 16 aprilie 2013, nr. 22018/10. Disponibilă: <http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/cedo/Casuneanu-impotriva-Romaniei.pdf> (accesat 25.09.2025).